

SÄHKÖTYÖT JA SÄHKÖTÖIDEN JOHTAJA

Sähkötöitä ovat sähkölaitteistojen (sähköasennusten) rakennus-, korjaus ja huoltotyöt sekä sähkölaitteiden korjaus ja huolto. Sähkötöitä saavat tehdä vain sähköturvallisuussäädösten vaatimukset täyttävät toiminnanharjoittajat (sähköurakoitsijat), joilla on riittävän pätevyyso- distuksen omaava sähkötöiden johtaja. Sähköurakoitsijana voi toimia joko yritys tai luonnolli- nen henkilö.

SÄHKÖURAKOINTI-ILMOITUKSET

Ennen sähkötöiden aloittamista on toiminnasta tehtävä ilmoitus Tukesille. Sen voi tehdä sähköisessä asiointipalvelussa <https://sahkoinenasiointi.ahtp.fi/fi/palvelut>.

Tukes lähettää ilmoituksen käsiteltyään sähköurakoitsijalle ilmoitusvahvistuksen ja liittää tiedot sähköurakoitsijarekisteriinsä. Rekisterin olennaiset tiedot ovat nähtävillä Tukesin inter- net-sivuilla www.tukes.fi, jonne tietoja päivitetään muutaman päivän välein.

Mikäli sähkötöiden johtaja vaihtuu, on uusi töiden johtaja nimettävä kolmen kuukauden kuluessa vaihtumisesta. Sama koskee muita tilanteita, joissa sähkötöiden johtaja on estynyt hoitamasta tehtäväänsä muuten kuin lyhytaikaisen poissaolon (esim. kesäloma) vuoksi.

Sähkötöiden johtajan vaihtumisesta sekä muista sähköurakoitsijan nimeä, toimipaikkoja tms. koskevista muutoksista on ilmoitettava Tukesille kuukauden kuluessa muutoksesta.

Sähkötöiden johtajan vaihtuessa lähtevän sähkötöiden johtajan kannattaa tehdä lähtemises- tään välittömästi ilmoitus Tukesille, jotta hänet voidaan poistaa sähköurakoitsijarekisteristä vastuuhenkilön paikalta. Tukes lähettää tiedon perusteella urakoitsijalle nimeämispyyntön uudesta sähkötöiden johtajasta.

Normaalisti sähköurakointi-ilmoitus tehdään jatkuvasta toiminnasta. Tämän lisäksi Tukes on hyväksynyt myös ilmoituksen kertaluontoisesta työstä, työkohte kerrallaan.

Sähköurakointi-ilmoitusten rekisteröinti ja käsittely ovat maksullisia. Ilmoitusmaksun suuruus on 100 € ja muutosilmoitusmaksu 60 €. Ilmoitus kertaluontoisesta työstä on muutosmaksun suuruinen. Osoitteenmuutosilmoitukset tms. ovat maksuttomia, jollei Tukesin kirjallista vahvis- tusta tarvita. Sen sijaan sähkötöiden johtajan muutosilmoituksesta peritään muutosmaksu sekä yritysmuodon ja -nimen muutoksesta pääsääntöisesti ilmoitusmaksu.

Ilmoitusvelvollisuuden ulkopuolella ovat:

- ns. maallikkotyöt (1-v liitos- ja jatkojohtoihin kohdistuvat työt, tms., ks. Kodin sähköturval- lisuusopas)
- tieliikenne käyttöön soveltuvan sähköajoneuvon voimansiirtojärjestelmän sähkötyöt

- tietyin edellytyksin maakaapelin laskeminen kaapeliojaan ja sen peittäminen tai aeraus, ks. [Sähtöturvallisuuslaki 1135/2016](#), 56 §
- sähköalan oppilaitosten laboratoriotiloissa tilapäisen sähkölaitteiston rakentaminen ope-
tustarkoituksessa
- pätevyystodistuksen haltijan tekemät vähäiset yksittäiseen ryhmäjohtoon kohdistuvat työt
- oman asunnon sähkötyöt, mikäli tekijä täyttää asetetut sähköalan ammattihenkilön vaati-
mukset ja työlle teetetään ulkopuolinen varmennustarkastus, ks. [Sähtöturvallisuuslaki 1135/2016](#), 56 §.

SÄHKÖURAKOITSIJOIDEN LUOKITTELU

Sähköurakoitsijat luokitellaan sähkötöiden johtajan pätevyystodistuksen perusteella luokkiin. Nykyisiä pätevyksiä ovat sähköpätevyys 1, 2 ja 3. Myös vanhat pätevyystodistukset A, B, C ja D alaryhmineen sekä erikoisurakointialojen pätevyystodistukset ovat voimassa alkuperäisessä laajuudessaan. Jos sähkötöiden johtajalla on tällainen vanha pätevyystodistus, Tukes sisällyttää ilmoitusvahvistukseen tai sen liitteeseen tietoja kyseistä pätevyystodistusta koskevista työ-
aluerajoituksista.

SÄHKÖTÖIDEN JOHTAJAN TEHTÄVÄT

Sähkötöiden johtajalla tulee olla toimialueen kattava pätevyystodistus, ja hänen tulee olla työ-
tai virkasuhteessa sähköurakoitsijaan, myös yhtiömiehen tai johtajan asemassa oleva henkilö
voi tulla kyseeseen, mikäli hänellä on organisatoriset edellytykset hoitaa tehtäviään ja kiinteä
kosketus töiden suorittamiseen. Sähkötöiden johtajan asema urakointiyrityksessä tulee olla
sellainen, että hänellä on tosiasialliset mahdollisuudet huolehtia tehtävistään ja valta vaikuttaa
vastuullaan oleviin asioihin. Sähköurakoitsijan on annettava sähkötöiden johtajalle riittävät
mahdollisuudet johtaa ja valvoa sähkötöitä.

Sähkötöiden johtajan tehtävät liittyvät käytännössä työn ohjaamiseen, työntekijöiden ammat-
titaidon varmistamiseen ja opastamiseen sekä työvälineistä ja työn ulkoisista puitteista huo-
lehtimiseen. Sähkötöiden johtajan tulee tuntea töiden suorittamiseen liittyvät turvallisuusasi-
at. Hänellä on oltava kiinteä kosketus töiden suorittamiseen kaikissa vastuullaan olevissa
toimipaikoissa.

Sähkötöiden johtajan tulee [Sähtöturvallisuuslain \(1135/2016\) 59 §:n](#) nojalla huolehtia siitä,
että:

- sähkötöissä noudatetaan [sähtöturvallisuuslakia](#)
- sähkölaitteet ja -laitteistot ovat [sähtöturvallisuuslain](#) edellyttämässä kunnossa ennen
käyttöönottoa tai toiselle luovuttamista
- sähkötöitä tekevät henkilöt ovat ammattitaitoisia ja riittävästi opastetut tehtäviinsä

Näiden perustehtävien alle kuuluu paljon erilaisia asioita. Tukes on laatinut VTT:n avustuksella ohjeen "Sähköturvallisuuden oma-arviointi", joka sisältää tarkistuslistan sähköurakoitsijan oman toiminnan arvioinnin helpottamiseksi (linkki siihen on ilmoitusvahvistuksessa). Huomattakoon, että tarkistuslista ei ole kattava yksityiskohtainen luettelo sähköturvallisuussäädösten vaatimuksista. Toisaalta osa listan asioista perustuu muihin säädöksiin tai muutoin järkevään toimintaan. Tärkeintä onkin, että sähköurakoitsija ja sähkötöiden johtaja ovat ottaneet säädösten turvallisuusvaatimukset huomioon toiminnassaan ja sovittaneet ne oman yrityksen toimintaan.

Tukes voi tarvittaessa vaatia selvitystä sähkötöiden johtajan edellytyksistä hoitaa tehtäviään sekä muista säädösten edellyttämistä asioista. Tukes tekee myös kenttävalvontakäyntejä sähköurakoitsijoille.

SÄHKÖLAITTEISTOJEN TEKNISET VAATIMUKSET

Sähkölaitteistojen teknisiä turvallisuusvaatimuksia koskee valtioneuvoston asetus sähkölaitteistoista (1434/2016). Asetuksessa esitettyjen olennaisten turvallisuusvaatimusten katsotaan täyttyvän, jos sovelletaan tiettyjä turvallisuusstandardeja tai vastaavia julkaisuja. Näiden standardien luettelo on esitetty Tukes-luettelossa S10 (ks. <https://tukes.fi/teollisuus/standardit>). Keskeisimmän asennusstandardin SFS 6000 ohella ohjeeseen on luetteloitu toistakymmentä erikoisalan standardia.

KÄYTTÖÖNOTTOVAIHEEN TARKASTUKSET

Sähköurakoitsijan on tehtävä jokaiselle rakentamalleen sähkölaitteistolle käyttöönottotarkastus. Siinä todetaan erilaisten mittausten ja testien sekä silmä määräisen tarkastuksen avulla, että asennukset on toteutettu oikein ja että ne ovat turvalliset. Standardin SFS 6000 luku 6 koskee tavanomaisen pienjännitesähkölaitteiston käyttöönottotarkastuksen sisältöä.

Käyttöönottotarkastus tehdään ennen asennuksen tai sen osan käyttöönottoa. Tarkastuksesta laaditaan sähköasennuksen haltijan käyttöön käyttöönottotarkastuspöytäkirja aivan vähäisiä töitä lukuun ottamatta. Niissäkin tapauksissa on asennuksen testausten tulokset tarvittaessa annettava laitteiston haltijalle. Pöytäkirjan liitteenä esitetään mittausten ja testien tulokset. Käyttöönottotarkastus mittauksineen tehdään myös sähkölaitteen korjauksen jälkeen ennen käyttöönottoa tai toiselle luovuttamista.

Sähkölaitteistoluokkien 1, 2 ja 3 laitteistoille on oman käyttöönottotarkastuksen lisäksi tilattava varmennustarkastus valtuutetulta laitokselta tai tarkastajalta. Heidän yhteystietonsa löytyvät Tukesin nettisivuilta www.tukes.fi sähkön rekistereistä. Yksinkertaistetusti sanoen varmennustarkastusvelvoite koskee paritaloa suurempia kiinteistöjä - lisätietoja löytyy Tukesin nettisi-

vuilta, Sähköturvallisuuslaista 41 - 46 § ja valtioneuvoston asetuksesta Sähkölaitteistoista (1434/2016).

TYÖNAIKAINEN TURVALLISUUS

Sähkötöiden johtaja vastuulla on sähköturvallisuuslainsäädännön nojalla, että asentajat ovat riittävän ammattitaitoisia ja opastettuja ja että he noudattavat turvallisia työmenetelmiä. Valtioneuvoston asetus sähkötyöstä ja käyttötyöstä (1435/2016) sisältää olennaiset sähkötyöturvallisuusvaatimukset. Niiden katsotaan täyttyvän, mikäli noudattaa standardia SFS 6002. Standardi ei yksin riitä vaan lisäksi tarvitaan yrityskohtaisia ohjeita ja kirjallisesti sovittuja käytäntöjä. Sähkötyöturvallisuuden lisäksi on sähköurakoitsijan noudatettava yleisiä työturvallisuusvaatimuksia.

MUUT SÄÄDELLYT TURVALLISUUSALAT

Sähkötöiden lisäksi vastaavalla tavalla säädeltyjä ja Tukesin rekisteröimiä aloja ovat mm.:

- hissien huolto-, korjaus- ja muutostyöt
- öljylämmityslaitteistojen asennus
- öljysäiliöiden tarkastus
- maakaasu ja nestekaasuasennukset
- paloilmoinlaitteistojen asennus
- sammutuslaitteistojen asennus
- käsisammuttimien huolto
- otsonivaarallisten kylmäaineiden käsittely

Mikäli toiminnanharjoittajan toimintailmoitus tai muutosilmoitus koskee muitakin alueita kuin sähkötöitä, on näiden alueiden säädösvaatimukset otettava myös huomioon ilmoitusta tehdessä.